

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.03.2006, sp. zn. 29 Odo 846/2003, ECLI:CZ:NS:2006:29.ODO.846.2003.1

Číslo: 51/2007

Právní věta: Podle ustanovení § 542 odst. 1 obch. zák. lze výhradu vlastnického práva zhotovitele k nemovitosti zhotovované pro objednatele na základě smlouvy o dílo (uzavřené ve smyslu § 536 a násl. obch. zák.) sjednat jen předtím, než došlo ke vzniku vlastnického práva objednatele ke zhotovovaným věcem. Je-li výhrada vlastnického práva zhotovitele k nemovitosti zhotovované pro objednatele na základě smlouvy o dílo (uzavřené ve smyslu § 536 a násl. obch. zák.) vázána jen na úplnou úhradu sjednaných záloh na cenu díla, nemůže být zhotovitelem bez dalšího uplatněna poté, co mu v souvislosti s předáním díla vznikl nárok na cenu díla.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.03.2006

Spisová značka: 29 Odo 846/2003

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Smlouva o dílo

Předpisy: § 19 předpisu č. 328/1991Sb.

§ 542 předpisu č. 513/1991Sb.

§ 546 předpisu č. 513/1991Sb.

§ 548 předpisu č. 513/1991Sb.

§ 554 předpisu č. 513/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem ze dne 17. 9. 2002 M ě s t s k ý s o u d v Praze rozhodl na základě žaloby obchodní společnosti O., spol. s r. o., o vyloučení nemovitostí specifikovaných jako ostatní stavební objekt na stavební parcele č. 1174 (dále též jen „nemovitost A/“) a ostatní stavební objekt na stavební parcele č. 1375 (dále též jen „nemovitost B/“), obou zapsaných na listu vlastnictví č. 3714 v katastrálním území L., obec L., ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadkyně A., s. r. o. (bod I. výroku), ohledně požadavku na vyloučení nemovitosti označené jako ostatní stavební objekt na stavební parcele č. 1050, zapsané na listu vlastnictví č. 3740 (dále též jen „nemovitost C/“) a nemovitosti označené jako ostatní stavební objekt na stavební parcele č. 1038, zapsané na listu vlastnictví č. 3606 (dále též jen „nemovitost D/“), obou v katastrálním území L., obec L., žalobu zamítl (bod II. výroku) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (bod III. výroku). Vyhovující výrok rozsudku odůvodnil soud prvního stupně tím, že ohledně nemovitostí A) a B) byla ve prospěch žalobkyně platně sjednána výhrada vlastnického práva, takže důvod pro jejich soupis do

konkursní podstaty úpadkyně není dán. Zamítnutí žaloby ve vztahu k nemovitostem C) a D) pak odůvodnil tím, že zde šlo o rekonstrukci již existujících staveb, takže výhradu vlastnického práva k nim nebylo možné platně sjednat.

K odvolání žalované (správkyně konkursní podstaty úpadkyně), jež směřovalo pouze proti bodům I. a III. výroku rozsudku soudu prvního stupně, V r c h n í s o u d v Praze rozsudkem ze dne 22. 5. 2003, ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 9. 7. 2003, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (první výrok) a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 10 150 Kč (druhý výrok). Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně, pokládaje jej pro právní posouzení věci za dostatečný. Na tomto základě pak uzavřel, že mezi O., spol. s r. o., jako zhotovitelkou a pozdější úpadkyní jako objednatelkou ze smlouvy o dílo, byla ohledně nemovitostí A) a B) platně ujednána výhrada vlastnického práva ve prospěch zhotovitelky, vázaná na zaplacení všech sjednaných záloh na cenu díla. Přitakal též závěru, že tyto zálohy v rozsahu částky 870 000 Kč uhrazeny nebyly. Přitom nepokládal za významné, že jednatel pozdější úpadkyně v prohlášení ze 17. 4. 2001 rozdělal úhrady záloh podle obsahu zálohových faktur na úhrady směřující do stavební a technologické části, s tím, že takové dělení plateb nemá oporu ve smlouvě o dílo. K námitce žalované, že proti žalobkyni uplatnila na základě téže smlouvy vzájemný návrh na zaplacení částky 6 547 600 Kč, odvolací soud zdůraznil, že tento vzájemný návrh byl uplatněn až po prohlášení konkursu na majetek úpadkyně, přičemž ve smyslu § 14 odst. 1 písm. i) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“) není započtení pohledávky úpadkyně na její dluh u žalobkyně za trvání konkursu možné. Za neopodstatněnou měl odvolací soud i námitku, že soud prvního stupně neposkytl žalované poučení podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř., uzavíraje, že v průběhu řízení nenastala situace, jež by vyžadovala postup soudu prvního stupně podle uvedeného ustanovení.

Žalovaná podala proti rozsudku odvolacího soudu v rozsahu, v němž potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku ve věci samé, včasné dovolání, přisuzujíc mu ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. po právní stránce zásadní význam, jelikož řeší otázku výhrady vlastnického práva v rozporu s hmotným právem. Nadto jde podle dovolatelky o řešení rozporné s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 5. 1995, sp. zn. 3 Cz 57/92, uveřejněným v časopise Právní rozhledy číslo 7, ročník 1995 (zabývajícím se okamžikem vzniku stavby coby věci v právním smyslu) a s rozsudkem Nejvyššího soudu sp. zn. 2 Odon 147/97 (jde o rozsudek ze dne 30. 6. 1998) uveřejněným v časopise Právo a podnikání číslo 9, ročník 1998, s právní větou, podle které se účastníci mohou podle ustanovení § 542 odst. 1 obch. zák. dohodnout, že vlastníkem zhotovených věcí je zhotovitel, nikoliv objednatel; takovou dohodu o změně smlouvy o dílo je však nutno uzavřít dříve, než došlo ke vzniku vlastnického práva objednatele ke zhotovovaným věcem. Dovolatelka namítá, že jsou dány dovolací důvody dle § 241a odst. 2 o. s. ř., tedy, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odstavec 2 písm. b/) a že „v důsledku nesprávného právního posouzení věci“ je řízení před soudy obou stupňů postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/). Rozpor s hmotným právem spatřuje dovolatelka v tom, že soudy nižších stupňů bez dalšího připustily vznik výhrady vlastnického práva „k již rozestavěným novostavbám budov“ (k nemovitostem A/ a B/); v důsledku toho připustily, aby sjednání výhrady vlastnického práva nahradilo institut převodu vlastnického práva k nemovitosti (stavbě) dle § 133 obč. zák. ve znění platném do 30. 6. 1996 a zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění platném do 30. 6. 1996. V této souvislosti dovolatelka kritizuje jako věcně nesprávný úsudek, že výhradu vlastnického práva k novostavbě lze (na základě smlouvy o dílo ve smyslu ustanovení § 536 a násl. obch. zák.) platně sjednat kdykoliv po zahájení stavby díla. Zdůrazňuje, že v řízení bylo prokázáno, že smlouva o dílo byla uzavřena 25. 6. 1993, že předpokládaný termín zahájení stavby byl v červenci 1993, k zahájení zkušebního provozu mělo dojít v prosinci 1993 a konečným termínem stavby byl duben 1994. Výhrada vlastnického práva pak byla sjednána (až) 22. 1. 1994. Sjednání výhrady vlastnického práva po započetí stavby díla podle dovolatelky „může být“ v

rozporu s kogentním ustanovením § 133 odst. 2 obč. zák., ve znění platném do 30. 6. 1996 a s ustanovením § 2 odst. 2 zákona č. 265/1992 Sb. ve znění platném do 30. 6. 1996, což „může zakládat“ absolutní neplatnost této výhrady ve smyslu ustanovení § 39 obč. zák. K absolutní neplatnosti právního úkonu je pak soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti; v souzené věci se tato neplatnost podávala z obsahu spisu a provedených důkazů, konkrétně ze smlouvy o dílo ze dne 25. 6. 1993 a z jejího dodatku č. 1 ze dne 22. 1. 1994. Podle dovolatelky pak soudy obou stupňů, vedeny nesprávným právním názorem, že výhradu vlastnického práva ke vznikajícím novostavbám budov lze sjednat kdykoliv poté, co bylo zhotovování novostaveb zahájeno, nevyzvaly dovolatelku podle § 118a o. s. ř. k doplnění skutkových tvrzení a návrhů na provedení důkazů ohledně toho, v jakém stupni rozestavěnosti se budovy nacházely ke dni sjednání výhrady vlastnického práva (k 22. 1. 1994); tím zatížily řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Konečně dovolatelka poukazuje na to, že v odvolání namítala, že dovolání se výhrady vlastnického práva ze strany žalobkyně je – v intencích § 265 obch. zák. – v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku. Na tuto její námitku odvolací soud nereagoval (a proto neprovedl jí navržený důkaz spisem Městského soudu v Praze sp. zn. 25 Cm 38/2002) a naopak se zabýval údajně vznesenou námitkou započtení; tu však dovolatelka, znalá úpravy obsažené v § 14 odst. 1 písm. i) ZKV, v řízení vůbec neuplatnila. Proto dovolatelka požaduje, aby Nejvyšší soud rozsudky soudů obou stupňů v dovoláním napadeném rozsahu zrušil a věc potud vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve vyjádření navrhuje dovolání zamítnout, s tím, že námitku okamžiku vzniku vlastnického práva k novostavbě podle stupně její rozestavěnosti uplatnila dovolatelka v rozporu s ustanovením § 241a odst. 4 o. s. ř. a otázka, kterou dovolání nastoluje, je již řadu let konstantně judikována, takže dovolání není přípustné. V předchozích fázích řízení též nebyl důvod činit výzvu podle § 118a o. s. ř.

Nejvyšší soud má dovolání za přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. s tím, že rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam v řešení otázky vzniku vlastnického práva ke stavbě vzniklé na základě smlouvy o dílo podle obchodního zákoníku a výhrady vlastnického práva vázané na úhradu záloh na cenu díla.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud se nejprve – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – zabýval správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází. Pro právní posouzení věci jsou rozhodné především skutkové závěry, podle kterých:

1) O., spol. s r. o. (jako zhotovitelka) uzavřela s pozdější úpadkyní (jako objednatelkou) dne 25. 6. 1993 smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo komplexní provedení akce „výroba vaty L.“, včetně projektové dokumentace. Celková cena díla byla dohodnuta částkou 25 400 000 Kč bez daně z přidané hodnoty, přičemž byly dohodnuty i úhrady záloh ceny díla v celkové výši 23 800 000 Kč.

2) Podle smlouvy o dílo byla provedena částečná rekonstrukce nemovitostí C/ a D/ a nově byly

postaveny nemovitost A/ (skladová hala) a nemovitost B/ (administrativní část, sociální zařízení).

3) Smluvní strany sjednaly dne 22. 1. 1994 dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo (dále též jen „dodatek č. 1“), v němž se dohodly na rozšíření předmětu díla o provedení elektrické přípojky a stavebních úprav na skladu vaty. Dále bylo ujednáno zvýšení ceny díla o částku 1 371 000 Kč a rozšíření záloh na úhradu ceny díla o zálohu č. 6 ve výši 750 000 Kč, splatnou 28. 4. 1994. Konečně bylo tamtéž dohodnuto, že „do doby úhrady“ všech záloh dle smlouvy zůstává provedené dílo majetkem zhotovitelky.

4) Smluvní strany sjednaly dne 17. 5. 1994 dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo, v němž se dohodly na rozšíření rozsahu prací, na zvýšení ceny díla o částku 595 000 Kč a na úhradě zálohy na cenu díla č. 7 ve výši 500 000 Kč, splatné do 31. 5. 1994.

5) Podle listiny nazvané zápis o odevzdání a převzetí budovy nebo stavby ze dne 8. 4. 1994 pozdější úpadyň uvedeného dne převzala objekty výroby vaty L., a to: sociální zařízení, kanceláře (novostavba), sklad surovin (rekonstrukce), přípravná a výrobní vaty (rekonstrukce), sklad hotových výrobků (rekonstrukce) a prodejnu (rekonstrukce).

6) Podle listiny nazvané zápis o odevzdání a převzetí dokončených staveb ze dne 13. 7. 1994 pozdější úpadyň uvedeného dne převzala bývalou prodejnu, objekt nového skladu a spojovací část mezi novým skladem a skladem drogerie.

7) O., spol. s r. o., vyúčtovala pozdější úpadyň na zálohách celkem 24 550 000 Kč.

8) Pozdější úpadyň uhradila O., spol. s r. o., celkem 23 680 000 Kč, přičemž poslední platba se uskutečnila v lednu 1995.

9) Podle listiny nazvané zápis o odsouhlasených pohledávkách z 18. 4. 1995 si smluvní strany odsouhlasily k uvedenému dni nezúčtované (pozdější úpadyň dosud neuhrazené) činnosti ze smlouvy o dílo ve výši 1 762 981 Kč včetně daně z přidané hodnoty.

S přihlédnutím k době vydání napadeného rozhodnutí je pro další úvahy Nejvyššího soudu rozhodný především výklad zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění zákonů č. 122/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 74/1994 Sb., č. 117/1994 Sb., č. 156/1994 Sb., č. 224/1994 Sb., č. 84/1995 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 12/1998 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 30/2000 Sb., č. 105/2000 Sb., č. 214/2000 Sb., č. 368/2000, č. 370/2000 Sb., č. 120/2001 Sb., č. 125/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 403/2002 Sb. a nálezů Ústavního soudu č. 101/2003 Sb.

Podle ustanovení § 19 ZKV, jsou-li pochybnosti, zda věc, právo nebo jiná majetková hodnota náleží do podstaty, zapíše se do soupisu podstaty s poznámkou o nárocích uplatněných jinými osobami anebo s poznámkou o jiných důvodech, které zpochybňují zařazení věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty do soupisu (odstavec 1). Soud uloží tomu, kdo uplatňuje, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota neměla být do soupisu zařazena, aby ve lhůtě určené soudem podal žalobu proti správci. V případě, že žaloba není včas podána, má se za to, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota je do soupisu pojata oprávněně (odstavec 2).

Podle ustáleného výkladu podávaného soudní praxí (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu uveřejněné pod čísly 58/1998, 27/2003 a 9/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), k předpokladům, za nichž může soud vyhovět žalobě o vyloučení majetku ze soupisu majetku konkursní podstaty podle § 19 odst. 2 ZKV (excindační žalobě), patří, že:

1) Označený majetek byl správcem konkursní podstaty příslušného úpadce vskutku pojat do soupisu majetku konkursní podstaty.

2) Vylučovací žaloba podaná osobou odlišnou od úpadce došla soudu nejpozději posledního dne lhůty určené této osobě k podání žaloby výzvou soudu, který konkurs prohlásil.

3) Žalovaným je správce konkursní podstaty.

4) V době, kdy soud rozhoduje o vyloučení věci (§ 154 odst. 1 o. s. ř.), trvají účinky konkursu a sporný majetek je nadále sepsán v konkursní podstatě (nebyl v mezidobí ze soupisu majetku konkursní podstaty vyloučen).

5) Osoba, která se domáhá vyloučení věci ze soupisu, prokázala nejen to, že tento majetek neměl (nebo ke dni rozhodnutí o žalobě již nemá) být do soupisu zařazen, nýbrž i to, že právo, které vylučovalo zařazení majetku do soupisu majetku konkursní podstaty, svědčí jí.

Pro výsledek dovolacího řízení je určující, zda je dána poslední z vypočtených podmínek. V daném případě, je spor o příslušnost nemovitostí A/ a B/ ke konkursní podstatě úpadkyně veden v rovině sporu o vlastnické právo k těmto nemovitostem, konkrétně v rovině sporu o platnost výhrady vlastnického práva k nemovitostem, sjednané v dodatku č. 1 smlouvy o dílo uzavřené v režimu obchodního zákoníku.

Vzhledem k době uzavření dodatku č. 1 (22. 1. 1994) má přitom Nejvyšší soud za rozhodný výklad obchodního zákoníku ve znění zákonů č. 264/1992 Sb., č. 591/1992 Sb., č. 600/1992 Sb. a č. 286/1993 Sb.

Podle ustanovení § 542 obch. zák., jestliže zhotovitel zhotovuje věc u objednatele, na jeho pozemku nebo na pozemku, který objednatel opatřil, objednatel nese nebezpečí škody na zhotovované věci a je jejím vlastníkem, jestliže smlouva nestanoví něco jiného (odstavec 1). V případech, na něž se nevztahuje odstavec 1, nese zhotovitel nebezpečí škody na zhotovované věci a je jejím vlastníkem. Pro určení přechodu nebezpečí škody na zhotovované věci ze zhotovitele na objednatele se použije obdobně ustanovení o přechodu nebezpečí škody na zboží z prodávajícího na kupujícího (odstavec 2). Na zhotovitele nepřechází nebezpečí škody na věci, jež je předmětem údržby, opravy nebo úpravy, ani vlastnické právo k ní (odstavec 3).

Ustanovení § 546 obch. zák. dále určuje, že objednatel je povinen zhotoviteli zaplatit cenu dohodnutou ve smlouvě nebo určenou způsobem stanoveným ve smlouvě. Není-li cena takto dohodnutá nebo určitelná a smlouva je přesto platná (§ 536 odst. 3 obch. zák.), je objednatel povinen zaplatit cenu, která se obvykle platí za srovnatelné dílo v době uzavření smlouvy za obdobných obchodních podmínek (odstavec 1). Sjednání a poskytnutí záloh na cenu za dílo se nedotýká účinků podle § 548 a § 549 obch. zák. (odstavec 2).

Dle ustanovení § 548 odst. 1 obch. zák., objednatel je povinen zaplatit zhotoviteli cenu v době sjednané ve smlouvě. Pokud ze smlouvy nebo tohoto zákona nevyplývá něco jiného, vzniká nárok na cenu provedením díla.

Z ustanovení § 554 obch. zák. se pak podává, že zhotovitel splní svou povinnost provést dílo jeho řádným ukončením a předáním předmětu díla objednateli v dohodnutém místě, jinak v místě stanoveném tímto zákonem. Je-li místem předání jiné místo, jež je uvedené v odstavcích 2 a 4, vyzve zhotovitel objednatele k převzetí díla (odstavec 1). Předáním zhotovené věci nabývá k ní objednatel vlastnické právo, jestliže je do této doby měl zhotovitel, a na objednatele přechází nebezpečí škody na zhotovené věci, jestliže je do této doby nesl zhotovitel. Ustanovení § 444 až § 446, § 455 až § 459 a § 461 obch. zák. platí obdobně (odstavec 5). Požádá-li o to kterákoli strana, sepiše se o předání předmětu díla zápis, který podepíší obě strany (odstavec 6).

Dovolatelce je třeba dát za pravdu v tom, že podle ustanovení § 542 odst. 1 obch. zák. lze výhradu

vlastnického práva zhotovitele k nemovitosti zhotovované pro objednatele na základě smlouvy o dílo (uzavřené ve smyslu § 536 a násl. obch. zák.) sjednat dříve, než došlo ke vzniku vlastnického práva objednatele ke zhotovovaným věcem (srov. shodně výše citovaný rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 2 Odon 147/97). Jinak řečeno, není-li zde výhrady vlastnického práva, stává se objednatel ve smyslu § 542 odst. 1 obch. zák. vlastníkem stavby zhotovené zhotovitelem na pozemku, který objednatel opatřil, jakmile lze tuto stavbu ve smyslu ustálené judikatury pokládat za věc v právním smyslu.

V posuzované věci se ze skutkových zjištění soudů nižších stupňů – jak jsou citována výše – podává, že výhrada vlastnického práva byla smluvními stranami smluvna v dodatku č. 1 dne 22. 1. 1994, přičemž část díla byla předána již 8. 4. 1994 a zbytek 13. 7. 1994. Jinak řečeno, v době od uzavření smlouvy o dílo (25. 6. 1993) do sjednání výhrady vlastnického práva uplynulo bez tří dnů sedm měsíců a v době od sjednání výhrady vlastnického práva do předání části díla něco málo přes dva měsíce a konečného předání díla necelých šest měsíců. Na tomto skutkovém základě byly soudy nižších stupňů povinny položit si otázku, zda platnému sjednání výhrady vlastnického práva nebrání skutečnost, že v době uzavření dodatku č. 1 již byla vlastníci staveb jako věci v právním smyslu (podle stavu díla) objednatelka. Právní posouzení věci soudy nižších stupňů (jež si v daném směru neopatřily skutkové podklady, z nichž by bylo možné příslušný právní závěr odvodit) je proto v tomto ohledu neúplné a tudíž i nesprávné. Jelikož nejde o otázku skutkovou, nýbrž právní (zkoumanou v mezích právního závěru obsaženého v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 2 Odon 147/97), neobstojí argument žalobkyně, že jde o nepřipustnou novotu ve smyslu § 241a odst. 4 o. s. ř.

Napadené rozhodnutí ovšem neobstojí ani se zřetelem k dikci § 546, § 548 odst. 1 a § 554 obch. zák. Soudy nižších stupňů totiž shodně s žalobkyní vztahovaly výhradu vlastnického práva k povinnosti objednatelky uhradit sjednané zálohy na cenu díla, přehlížejíce, že právo domáhat se zaplacení sjednaných záloh na cenu díla má zhotovitel jen do doby, než mu vznikne nárok na zaplacení ceny díla. V otázce, kdy vznikl zhotovitelce nárok na cenu díla, nebylo po skutkové stránce zjištěno ujednání, jež by tento nárok vztahovalo k jinému okamžiku než tomu, s nímž počítá zákonná úprava, tj. dle § 548 odst. 1 obch. zák. k okamžiku provedení díla. Při skutkovém zjištění, že ke konečnému předání díla došlo 13. 7. 1994, z řečeného plyne, že od uvedeného data mohla zhotovitelka po objednatelce požadovat již jen nedoplatek ceny díla a nikoliv zálohy na tuto cenu. Také potud je tudíž právní posouzení věci soudy nižších stupňů neúplné a proto i nesprávné. Soudy nižších stupňů, vedeny nesprávnou úvahou, že zhotovitelka se i po předání díla může po objednatelce domáhat zaplacení záloh na cenu díla (o absurdnosti takového názoru svědčí příklad, v němž by nasmlouvané zálohy v době předání díla převyšovaly konečnou cenu díla), nezkoumaly (za případného použití výkladových pravidel podávajících se z ustanovení § 35 obč. zák. a § 266 obch. zák.), zda a v jakém směru je výhrada vlastnického práva obsažená v dodatku č. 1 uplatnitelná i ve vztahu k nedoplatkům ceny díla po jeho konečném předání. Právní posouzení věci odvolacím soudem tudíž správné není a dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl uplatněn právem.

Nejvyšší soud proto, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), napadený rozsudek zrušil; vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud ve vyhovujícím výroku rozsudku ve věci samé a v závislém výroku o nákladech řízení i tento rozsudek a věc v uvedeném rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Jelikož napadené rozhodnutí neobstálo ani v rovině právní a věc se vrací soudu prvního stupně, pokládal Nejvyšší soud za nadbytečné se v této fázi řízení zabývat existencí namítaných vad řízení.